

Akademie výtvarných umění v Praze
Studijní program Výtvarná umění
Ateliér sochařství 1 / škola Lukáše Rittsteina

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Sochy
Sculptors

Vypracovala: Marie Jarošincová
Vedoucí diplomové práce :Mgr. akad. soch. Lukáš Rittstein
Oponent diplomové práce: MgA. Štěpán Málek

Akademický rok 2018/2019

Reflektuji vlastní prožitky při velkém fyzickém nebo psychickém vypětí. Často vytvářím příběh zkonstruovaný z několika postav, přičemž každá z nich představuje konkrétní pocit či stav mysli. Příběh je složený z pocitů a myšlenek, které vypětí předchází, odehrávají se v něm a následně doznívají. Dohromady pak představují záznam stavu vědomí.

Potřeba zaznamenávat tyto myšlenky a pocity vycházela z pro mě obtížného zpracování vlastních všedních starostí. Vše jsem prožívala až moc intenzivně v negativním slova smyslu. Tyto pocity, prožitky, jsem dokázala pouze popsat a výtvarně zpracovat. Graficky jsem zachycovala rytmus svých prožitků a emocí. Vytvořila jsem si vlastní symbolický systém, ve kterém znázorňuji konkrétní emoci. Na základě záznamů a grafického přepisu jsem pak zjistila, že prožitky se vždy opakují v podobném pořadí, takže je lze předpokládat.

Po tomto období jsem začala intenzivně sportovat. Kromě nadšení z pohybu jsem postřehla, že pohyb mi nabízí stejný emoční prožitek, jako běžný život. Je však snáze zachytitelný a analyzovatelný. Snažím se rozluštit a popsat všechny pocity, které v různých fázích sportovního výkonu přicházejí.

Pohybová aktivita se stala prostředkem poskytujícím vyrovnání se s negativními pocity. Stala se neodmyslitelnou součástí mě samotné a mých prací.

Pro ilustraci bych ráda uvedla svůj běžný myšlenkový sled při sportovním výkonu.

Jedu na hory. Chci zaběhnout dlouhou vzdálenost a překonat velké převýšení. Jedu busem, jsem nervózní. Co když to nezvládnou? Budu ze sebe zklamaná a co víc, bude zklamané i mé okolí? Vyběhnu. První část je většinou v klidu a mám pocit mírné radosti. Po pár hodinách přichází jakási euforie. Cítím se skvěle, nepřekonatelně. To se velmi rychle střídá s úzkostí, kdy se stydím se za svůj výkon. Je mi trapně. Mám pocit, že nic nedokážu. Do všeho vstupuje jakási lhostejnost: jsem dobrá, průměrná, nebo špatná? Nezáleží na tom. Nejkrásnějším je pocit klidu a radosti, můžu totiž běhat po horách (při tomto stavu mám nejlepší tempo). Doběhnu. Zjistím, že vůbec nezáleželo na tom, zda jsem svou představu splnila. Prožitek těla se mi stal hlavním cílem.

Sportovní výkon se stává podstatnějším než cokoliv jiného. Objevuji v něm své hranice a limity. Snažím se je zhmotnit. Nejprve přichází prožitek, ze kterého následně vycházím při realizaci kreseb a soch. Rozvívám téma a otázku týkající se vlivu psychiky na výkon. Například jak strach a nedůvěra výkon zhoršuje. Motivace nemusí nutně výkon zlepšovat. Tělo, tělesnost je od tvorby neoddělitelná. Vnímání svého těla během sportu je hlavním zdrojem mé inspirace. Svě tělo prožívám a uvědomuji si, že je to jediné, co mi společně s mými pocity patří. Problém těla, jeho přijímání takového, jakým je vnímám, u sebe jako problém, který zpracovávám vizuálním jazykem.

Cyklus drobných plastik vychází ze stavu euforie a napětí. Vybrala sem z něho dvě, které jsem zrealizovala. Jedna znázorňuje pocit vnímaný při stavu znervóznění a neklidu. Tento pocit jsem charakterizovala žebry staženými do sebe. Druhá z plastik zpodobňuje pnutí sil v těle. Pohyb, který naopak žebra od sebe roztahuje.

Sochy vycházejí z kreseb, maleb a grafik z předchozích let. Organické tvary připomínají člověka. Jsou abstraktně do kompozice tvořené z pohybu sportovce. Svou jasnou představu o podobě soch jsem převedla do několika modelů. Na nich jsem vyzkoušela různé materiály a tvarosloví. Samotný proces byl však více intuitivní, vedený rozměry a časem. Otevřenost přístupu je mi blízkým způsobem zpracování.